

Jak by měla vypadat efektivní pomoc podnikatelům?

Menším firmám by pomohlo dočasné zrušení pojistných odvodů, daní a kompenzace způsobených škod, větším podnikům pokračování programu Antivirus.

Zatímco firmy s více než 250 zaměstnanci potřebují hlavně prodloužit a rozšířit program Antivirus, problémy malých a středních podniků by výrazně zmírnilo dočasné zrušení povinných plateb pojistného (podobně jako u OSVČ), daní, a byly jim kompenzovány prokazatelně vzniklé škody. Vyplyvá to z nové analýzy Hospodářské komory na základě šetření mezi 800 podniky všech velikostí a oborů.

„Aby byla pomoc státu z důvodu opatření proti šíření koronaviru skutečně efektivní, měla by se přizpůsobit reálným potřebám podnikatelů. Vzhledem k tomu, že současná situace znamená pro firmy větší nároky na likviditu, mohlo by se zdát, že podnikatelé budou upřednostňovat výhodné úvěry COVID, jaké byly nabízeny ČMZRB ve spolupráci s komerčními bankami. Představa firem o formě pomoci státu se ale od této obecné domněnky výrazně liší,“ poukazuje prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý na výsledky nejnovější analýzy.

Podnikatelům by nejvíce pomohlo, kdyby vláda dočasně zrušila placení pojistných odvodů nebo daní. To by pomohlo dvěma třetinám všech podniků ustát současnou krizi. Podnikatelé přitom už dříve uvedli, že vládou navržené pouhé odsunutí

plateb na podzim, navíc i nadále penalizované úrokem, je jen odkládáním problému. V dopise, adresovaném premiérovi, ministryni práce a předsedům poslaneckých klubů, to sdělila Hospodářská komora, Svaz obchodu a cestovního ruchu, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR a Komora daňových poradců.

Ze šetření mezi podniky a z analýzy také vyplynulo, že více než třetině podniků by zároveň vedle zrušení plateb pojistného pomohlo, kdyby jim stát nahradil škody vzniklé v souvislosti s preventivními opatřeními proti šíření koronaviru.

„Drtivé většině podnikatelů nejde o náhradu ušlého zisku, ale o alespoň částečnou náhradu škody, kterou jim způsobila vládou zavedená preventivní opatření. Stát jim nařídil zavřít, přišli tedy o svůj příjem. Ale nadále měli výdaje, měli povinnost zaměstnancům vyplácet mzdy, státu odvádět odvody a jiné zálohy daní, hradit nájemné, splácet úvěry, v některých případech museli vyhodit nakoupený materiál, například restaurace vyhodily do popelnice nakoupené suroviny. Škodu přitom neměly jen ty podniky, které musely okamžitě zavřít. Ale ne všechny mají dnes nárok na nějakou podporu. Třeba neměly zaměstnance na překážkách, ale přišly o svůj odbyt,“ poznamenal Dlouhý.

Podle odhadů Hospodářské komory mohou podnikatelé podat desítky až stovky tisíc žalob. **Kdyby vláda dala na stůl férovou**

nabídku k jednání s podnikateli – např. dohodu, že pokud jim bude uhrazena alespoň polovina nákladů prokazatelně vzniklých během krize, dojde k mimosoudnímu vyrovnání a nebudou další nároky. Každý podnikatel by si pak dal na misku vah, zda vůbec chce podstoupit vleklý a co do výsledku nejistý soudní spor, nebo se spokojí s poloviční náhradou škody.

Po náhradě škod volají hlavně nejpostiženější odvětví – restaurační služby a cestovní ruch (65 %, resp. 63 % firem upřednostňuje tuto formu podpory).

Z analýzy Hospodářské komory dále vyplynulo, že **firmy s více než 250 zaměstnanci volají především po prodloužení programu Antivirus**. Tuto formu podpory potřebuje polovina respondentů mezi velkými firmami.

Velké firmy také intenzivněji upřednostňují rozšíření programu Antivirus o další režimy, např. pro firmy, které musí udržovat trvalý provoz, i když je pro ně ztrátový. Další režim programu Antivirus by pomohl třetině firem zpracovatelského průmyslu. Pokračování nějaké formy programu Antivirus by uvítaly i tři pětiny firem z oblasti cestovního ruchu.

Šetření Hospodářské komory mezi podniky také ukázalo, že **pětina podniků by uvítala především snížení administrativní zátěže**, častěji se jedná o právnické osoby a subjekty působící v oboru stavebnictví. Výhodné úvěry preferuje před ostatními formami pomoci jen 16 % firem, a to především ve stavebnictví a v cestovním ruchu.

Pomoc v podobě grantů preferuje zcela okrajový počet podnikatelů.

Do šetření se zapojilo 796 členů Hospodářské komory všech velikostí a působících ve všech hlavních odvětvích a regionech ČR.

Jaká forma pomoci od vlády by vaší firmě nejvíce vyhovovala? (max. 3 odpovědi)

Úlevy na pojistných odvodech	44 %
Daňové úlevy	42 %
Nahrazení (části) způsobených škod ze strany vlády jako kompenzace jiných než mzdových nákladů	37 %
Pokračování nějaké formy programu Antivirus i po dubnu 2020	35 %
Dotace	24 %
Rozšíření programu Antivirus o další režimy	23 %
Odklad nebo zrušení dílčích administrativních úkonů a povinností (např. statistické výkaznictví)	20 %
Výhodné úvěry	16 %
Granty	3 %

Zdroj dat: Hospodářská komora ČR, šetření „Koronavirus: zkušenosti s podporou“, duben 2020, 796 respondentů